

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A zombori közúti villamosvasut.

Zombor, augusztus 12.

A szerződési tervezet szerint engedélyes vállalkozó kötelezi magát arra, hogy a közúti villamosvasut céljára a villamos áramot a város tulajdonát képező villamos telepről vásárolja. Más szóval: tervbe van véve, hogy a város szolgáltatassa az áramot a villamosvasut számára.

Mielőtt e terv életrevalóságáról kifejtenők nézeteinket, a város tulajdonát képező villamos művekről kell egyet-mást előrebocsájtanunk.

Amikor a villamos világítás kérdése városunkban felmerült, a városnak arról kellett döntenie, vajjon a világítás ügyét magánvállalkozás tárgyává tegye-e vagy pedig a város maga létesítse ezen jövedelmezőnek ígérkező közművet?

Nézetünk szerint a leghelyesebb megoldás az lett volna, ha a város akkor a villamos világítás ügyét a magánvállalkozás körében hagyja, de nem adott volna a vállalkozónak kizárólagos jogot a magán- és közvilágítás ellátására, hanem fentartotta volna magának azt a jogát, hogy gáz- vagy egyéb eszközzel való világításra más vállalkozónak is engedélyt adhasson. Ugy a fogyasztó közönségnek, mint a városnak a megoldás ezen módjával jobb szolgálat tétetett volna, mint bármely más móddal.

A világítással is úgy vagyunk, mint bármely más fogyasztási cikkel. A termelés monopolizálását minden téren a fogyasztó közönség sanyli meg. Ezzel szemben az egészséges verseny a legkülönfélébb előnyöket biztosítja. Az egymással versenyző termelők természet-szerűen mindent elkövetnek arra nézve, hogy fogyasztóik igényeit minden tekintetben kielégítsék. A világítás minden bizonynyal tetemesen olcsóbb és sokkal jobb volna, mint amilyen most.

A villamos világítás kétségtelenül igen kényelmes és tiszta világítási eszköz. De hogy egyszersmind a legdrágább világítás, az elismert tény.

A többi világító eszközökről nem is szólva, a gázvilágítás az Auer-féle izzófény használata óta úgy kényelmi, mint tisztasági szempontból alig áll a villamos világítás mögött. A gyújtás automaticé történik már. Tehát épp olyan kényelmes, mint a villamos. Oxigén fogyasztása és szénsav termelése alig tesz számot. Mig a régi, közönséges fecskéfark alakú gázláng annyit

szénsavat termelt, amennyit tíz munkás lehel ki, az Auer-féle izzótesttel ellátott gázláng oly kevés gázt fogyaszt, hogy szénsavtermelése teljesen figyelmen kívül hagyható. Így tehát a gázvilágítás mai fejlettsége mellett tisztaság tekintetében is (a levegő megiontását értjük a szennyezés alatt) alig hagy kívánni valót. Világító ereje annyira fokozható, hogy felveszi a versenyt bármilyen villamos világító testtel. Emellett aránytalanul olcsóbb, mint a villamos világítás.

Ezeknek figyelembe vételével joggal állitható, hogy azok a városok vannak jobban ellátva világítással, amelyek magánvállalkozás alapján villamos világítással és egyuttal gázvilágítással is rendelkeznek. A közönség válogathat tetszése szerint a világítás módjában. Sőt a legtöbb lakásban mindkét féle világítás van bevezetve. De bármelyiket választja, a két vállalat egészséges versenye következtében jobban el van látva, mint a mi városunk közönsége.

Végül még egy szempontra utalunk. Megengedhető és helyes dolog-e, hogy a közönség kényszerítve legyen arra, hogy csak a drága villamos világítást használja, amikor köztudomásu, hogy a gázvilágítás épp olyan szép, jó és kényelmes, de emellett tetemesen olcsóbb? — Az egyéni jogokat ilyen módon korlátozni nem lehet és nem szabad.

Ezért kell inkább helyeselnünk azt, ha a világítás ügye mint közfogyasztási termék az egészséges versenyt kiálló, és e versenyben a közönség érdekeit inkább szolgáló magánvállalkozás tárgyát képezi.

Nem tartunk attól, hogy nem akadt volna vállalkozó, aki a világításra vonatkozó monopólium nélkül létesítette volna a villamos világítást. Dacára annak, hogy a város is csak félvehahozva ment bele a villamos világításnak városi vállalkozásként való létesítésébe és a legvérmesebb számítással a vezetékét csak 8000 lángra építette: alig egynéhány év elteltével a bekapcsolt lánkok immár a 16,000-et is meghaladják és a vezeték megerősítése vált szükségessé. Ebből csak azt következtethetjük, hogy a villamos világítás igen lukratív vállalkozás. Ha a számítás alapját képező, makszimális határként felvett 8000 lánagnál is a befektetett tőke kellő gyümölcsözése volt várható: akkor a lánkok ezen felüli szaporodása már mértani haladványban gyarapítja

a befektetett tőke jövedelmezőségét. Nagyon jól prosperálhatott volna tehát és prosperálna ma is a villamos világítási vállalat mellett a gázvilágítási vállalat is. Nem csalódhatunk tehát, amidőn állítjuk, hogy a világításra vonatkozó kizárólagossági jog megadása nélkül is akadtak volna bőven pályázók mindkét féle világítási vállalkozásra.

Ámde Zombor város törvényhatósága nem így határozott. A villamos világításból származó jövedelmet nem akarta magánvállalkozónak juttatni, azt a maga részére akarta lekötöni. A villamos világítási közművet a város saját költségén, városi vállalkotként létesítette — igen nagy költséggel. Szakértők állítása szerint magánvállalkozó legalább egyharmadrésznnyivel kevesebb költséggel építhette volna meg az összes meglevő villamos műveket.

Hogy mennyire nem való egy városnak, mint erkölcsi testületnek az efféle vállalat, az kiderül a hibáknak egész sorozatából, melyeket a város e közművének létesítésétől fogva folyton-folyvást elkövet.

De nem is lehet ez másként. Egy ipari vállalat vezetéséhez technikai és kereskedelmi szakértelem kell. Kiválóképpen megköveteli ezt az ilyen nagyszabásu, megszámlálhatatlan apró és nagy, technikai és kereskedelmi relációkban mérhetetlen változatoknak alávetett ipari vállalkozás. Semmiféle kulturmunka nem esik oly távol az ipari és kereskedelmi vállalkozástól, mint a közgazgatás. Közvagyonból ipari vállalkozást létesíteni annyi, mint a közvagyonot közprédává tenni. Ahol, mint ebben az országban, a közvagyon annyira Csáky szalmája, hogy annak szétharcsolása lelkiismereti kérdést egyáltalán nem képez s csupán a büntető paragrafusok között való ügyes keresztül-siklás kérdése: a közvagyonból az ellenőrizhetetlen gazdálkodás és üzérkedés tág terét nyújtó ipari és kereskedelmi vállalatot létesíteni nem lehet, nem szabad.

Mindezek sejtelve ott derenghetett városunk azon vezető köreinek lelkében, akik a villamos világítást városi vállalkozásként létesítették. Ez kitűnik abból, hogy a város e vállalkozását saját házi kezelésébe venni meg sem kísérelte, ezt megkockáztatni nem merte. Hozzáértő technikai és kereskedelmi közege nem volt. A villamos világítás ügyét tehát „akárom, de nem merem” módjára a város vállalatoként alkotta

meg, de kezdettől fogva azzal az elhatározással, hogy e vállalatot bérbeadja.

Az építési vállalkozót kötelezte arra, hogy a villamos világítás üzemét legalább egyelőre, — addig, amíg a város e vállalata jövedelmezőségéről biztos tapasztalatokat szerez — a várostól, mint e vállalat tulajdonosától vegye bérbe. Kikötötte, hogy a bérleti összegben felül jelentkező haszonban részesítse. De az üzem üzletvezetési részébe semmiféle ingerenciát, semmiféle ellenőrzési jogot nem biztosított magának, úgy hogy az üzleti haszonrészesedés tekintetében a bérlő kényekedvének van kiszolgáltatva. Joga van ugyan a városnak az üzleti könyvekbe beletekintést kérni, de hogy ez milyen illuzórius jog, az kitűnik elsősorban abból, hogy mindezt még egy fillér haszonrészesedéshez sem jutott a város, hogy a vállalkozó mennyire tudja meghusítani a város azon törekvését, hogy az üzleti könyvekből a haszon mérvét megállapítsa és kitűnik végül abból, hogy a városnak pert kellett indítania a Siemens-Schuckert-cég, mint haszonbérlő ellen a haszon kiadása iránt.

A villamos világítási műveket a város a Siemens-Schuckert-féle részvénytársasággal építtette meg. Ez a vállalkozó cég birta azután bérben a vállalat üzemét. Csakhamar azonban a vállalkozó a város megkérdezése és hozzájárulása nélkül az üzembérletet a Phoebus villamosági részvénytársaságra ruházta.

Időközben a nappali áram behozatalát sürgette a közönség. Erre az üzembérlő a szerződés értelmében nem volt kötelezhető, mert a szerződésben erről nem történt előzetes gondoskodás és rendelkezés. Ekkor már az üzembérlés a Phoebus kezelésében volt. A város tehát anélkül, hogy hivatalosan tudomást szerzett volna arról, hogy az üzembérlőség a Phoebus kezében van, ezzel a vállalattal kötötte meg a nappali

áramszolgáltatásra vonatkozó szerződést. Noha tehát a Siemens-Schuckert részvénytársaság volt még a jogos szerződéses bérlője a városi villamos műveknek, és ezt a szerződését még nem ruházta át a Phoebusra, utóbbival megkötötte a nappali áram szolgáltatására vonatkozó szerződést, — és ezzel a ténnyel mintegy elismerte az üzembérlésnek a Phoebusra való átruházását. Így siklott át az üzembérlés a város előzetes tudta és hozzájárulása nélkül a Siemens-Schuckert cégről a Phoebus részvénytársaságra.

A nappali áramszolgáltatáshoz újabb berendezkedés vált szükségessé. A két hatalmas dynamógép működtetése a nappali csekély áramfogyasztással szemben igen költséges lett volna. Kénytelen volt tehát a város a nappali áram céljára olcsóbb hajtóerőről gondoskodni és elhelyezett a telepen egy százlóerejű Diesel motort. Újabb befektetés, amelyre a gondos és szakértő magánvállalkozó bizonyára eleve is provideált volna.

A Phoebus hasztalan sürgette a városnál, hogy a szerződés végre, miután ő már ugyanis a birtokon belül levő üzembérlő, reá ruháztassék. A város kitért az átruházás elől, mert az eredeti bérlővel volt még elszámolása a haszonrészesedés tekintetében.

Időközben a közönség részéről ezernyi panasz merült fel napról-napra. A világítás rossz volt és méregdrága. A város bizottságot küldött ki a városi főmérnök bevonásával, melynek feladatává tételt, hogy e panaszok okát kutassa ki. E bizottság a Phoebussal érintkezésbe lépve, azt állapította meg, hogy a vezeték, mely eredetileg 8000 lángra volt megfektetve, túl van terhelve azáltal, hogy a bekapcsolt lángok az eredeti megterhelhetetés kétszeresére emelkedett már és hogy ennek következtében a dynamogépet 150 Volt feszültség helyett 175—180 Volt feszültséggel kell működtetni, ami által az

izzó lámpák nem világítanak kellően és gyorsan kiégnek, pusztulnak. Szükséges tehát a vezeték megfelelő megerősítése és újabb transzformátorok beállítása, ami körülbelül 40.000 korona újabb költséget igényel. Egyben jelentette a bizottság, hogy a Phoebus villamosági részvénytársaság hajlandó ez újabb 40.000 korona tőkebefektetésre, ha a város: 1. az üzembérleti szerződést most már véglegesen reá ruházza és 2. ha a bérleti szerződést vele hat évre meghosszabbítja.

A törvényhatósági bizottság ezt az ajánlatot elfogadta, az üzembérleti szerződést a Phoebus villamosági részvénytársaságra ruházta és vele a szerződést hat évre meghosszabbította. Az átalakítási és vezeték megerősítési munkálatok folyamatban vannak. De hogy ez tényleg 40.000 korona befektetést igényel-e, ki tudná azt vajjon megállapítani? Javulni fognak-e a világítási viszonyok, meg fognak-e szünni a panaszok? és hogy lesz-e végre a városnak e vállalatából haszonrészesedése? a jövő fogja megmutatni. De hogy a villamos világítás lukratív vállalkozás, az ismét beigazolást nyert abból, hogy az üzembérlő vállalkozó csak azért, hogy hat évre meghosszabbítsák a bérleti szerződés, állítólag 40.000 korona tőkebefektetést tett.

Igy állnak a viszonyok a város tulajdonát képező villamos művekkel abban az időpontban, amikor arról van szó, hogy a villamos vasúthoz szükséges villamos hajtóerőt a városi villamos művek szolgáltatásák.

A magyar dal országos ünnepe.

Országos ünnepre gyűlnek össze augusztus 15-én Kecskemét városába a magyar dalosok, hol három ezer magyar dalnokkal több, mint ötven magyar művészi egyesület részvételével a XVIII-ik országos dalünnep lesz a magyar hazának jelentékeny társadalmi

Újabb képek az okkupációból.

Írta: **Del Toró.**

XVII.

— Majd elmúlnak a bajok s mi magyarok maradunk! — mondtuk egymást vigasztalva, még néhány hét előtt. Hát elmúltak s most már majdnem munkátlanság volt az életünk. Henyélhettünk is eleget. Nem törődünk a világgal, a világnak száz bajával. Még a parasztabakának se igen akadt dolga. Ami kicsi volt, azt hamarosan fölnyalta, aztán ugy elnyújtózott, hogy még!

Közben, hogy az álom rá ne szálljon szempilláira, szürcsölgette a jó „vörös bika-vért“, melyből napjában kijárt egy „feldflaskával“ és olyan bodor füstkarikákat eregetett, mint egy gőzhajó kéménye. Bizonyosan el is képzelte magában, hogy ő most gőzhajó, csak hogy nem a Duna vagy a Tisza habos hullámain hasítja büszkén, hanem kemény priescsen ringatja magasaróptú gondolatait. Hát ez elég szép költői fantázia egy bakától.

Mikor pedig ezt is megunt, előkereste borjújából a papirost, tentát, tollat kért a „rechnungsfelvéblitől“, s hogy meg ne hűtse magát, odaült a „hideg patkához“, rálehelte a körmeire és megírta babájához a szerelmes

levelét. Most már vitte is, hozta is a gyors-lábu posta a „billogtalan“ leveleket. Ez is jó volt, mert hogy az „írásra“ nem kellett billogot tenni, annak az ára helyett „vergóniát“ dughatott az „örlő malmába“ a baka, mikor egy-egy sétát megeresztett a „proménádokon“, vagy a gyászoló özvegyek után vetett hamis kacsinást.

Mert bizony volt ezekből is ott szép számmal és mert szerető pár nélkül még a bosnyák asszonyok se tudtak meglenni, hát egypár szép szóért engedtek valamit az özvegyesség szomorúságából. A magyar baka meg nagyon tudja a módját, hogy ezekkel hamar felejtse a holt házastársakat. Még ha iskolába nem járták, olvasni nem tanították, akkor is kiolvassa a lángoló szemekből, hogy mi lakozik a szívekben.

Egy ilyen ellesett levelet, amennyiben emlékezetem tárházából még ki tudom hámozni, itt megörökíték. Hiszen a türelmes papiros hátán éppen úgy lehet fekete barázdákat szántani finom vonásokkal, mint durva bakakézzel. Annak mindegy. Eltűri a gavallér sima szájából eredő hazudozásokat épp úgy, mint a szegény ember kinos panaszait. De hát hadd szóljon a levél:

„Éldős lótám! Kivánom a zur Istentü,

hogy ezen pár sorajim friss egiszsigbe tanáljanak. Amióta kipiszkáltuk högyös panginétál a töröknek az fájós fogát, hát a zén bornyum se rugta mög az hátomat. Békessigben vagyunk. Néha még barátságos kezet is szoríjtunk egymással. Nem az bornyummal, hanem az plundrás törökkel, akinek ujan bő az bugyogója a nem képes felin, hogy otthun lisztös zsáknak is lehetne hasznányi. Jaj de sokat tunnék írnya erüll az görbe országrol, mög az bogárszömü asszonyairul, de maj csak otthun mondom el, mikó mán pap előtt bekötöttem az gyöngyharmatos fejedet!

Halem a minapában ekkis bajom esött. Ne ijedj mög, idős lótám, hogy eztet sorján kivú tudatom veled, de hát tudom, hogy csak a lágy szived küdhet rá flastromot.

Hogy, hogy nem, mikó kiléptem a kaszárnyábu, amejiknek magos az teteje, mint a nóta mondja, hát evesztöttem az indiblancot, aki nem is vót az enyim, halem az regimenctamburé. Ikább az pirosbársony zsebkendőmet vesztöttem vóna el, azt nem bánám, mivelhogy hát csinyányá te, idős lelköm, másikat. Hát azt mondta az kapitán ur, hogy ezt mögkék csinyátatnyi az pikszni-makkerná, ami ippeg egy lázsiást kóstál, mer különben negyvennyóc óra alatt besoroztat zupás furvézörnek és oszténg lövitet az világ végire herceg-Ociába, akkó pejig nem köthetóm be az fejedet, éldős

és művészi eseménye. Érdekes az esemény, érdekes a kerete, a nagy magyar alföldi város, ahol virágozik a mezőgazdaság, szorgosan és eredménnyel dolgozik az ipar, élénk a kereskedelem s amely a gazdasági élet lüktető hullámverése mellett szerető otthont talál a magyar tudomány és a magyar művészet is.

Az országos dalünnep a magyar dalos-egyesületek országos szövetségének három-évenként megismétlődő eseménye. Ez a szövetség nagy multra tekint vissza. Hajdani országos ünnepei a megelőző évtizedekben, a magyar társadalom és művészet rendezkedő és szervezkedő éveiben, jegecesedési pontjai voltak azoknak az elemeknek, amelyek az ország boldogulásában főfontosságúnak tartották az élénk, igazi magyar művészeti életet s azt mint fejlesztésre képes televény földben, az erős magyar társadalomban kívánták elültetni.

Ma az országos dalünnep társadalmi jelentősége némileg meghanyagott, mert az az izgatott, különféle hatások alatt ingadozóvá lett magyar társadalom a művészetet csak mint élvezeti cikket keresi és ezt nem találja meg a dalegyesületekben, amelyek tulajdonképpen a társadalom önzetlen művészeti telepei. A dal az egyén lírája, a dalárda a társadalom hangszere s olyan ez a hangszer, amilyen maga a társadalom.

A magyar társadalom mai szertehuzó, töredezett, egység nélkül szűkölködő benső mivolta tükröződik vissza abban, hogy igazi nagy, a társadalmat egybefoglaló hatása ma a magyar dalnak nincs. Ez nagy fogyatkozása a magyar társadalomnak. A művelt nyugat nagy társadalmi egységeket tud teremteni s abban rejlik azoknak a nemzeteknek igazi ereje, hatalma. Mi erre képesek nem vagyunk. E gyengeségünknek egyik főoka az, hogy a dalban még mindig nem tudtuk megkeresni azt a kapcsolatot, amely a társadalom különböző rétegeit összefoglalja.

Szeretünk a mi nagy és igen sokszor tulzott nemzeti önértékünk szűk látóköréből kicsinyléssel tekinteni a külföldre, ahol igazán nagy erők születnek meg a dal összefoglaló,

rozmaringom, akárhogy vakkant is utánam az Bodris az pittarajtóban, mivelhogy hát ott már kezdődik az tengőr, bizonyosan elnyel az jónás-Hal, akkó pejjig hiába istrázsátam az pulpermagacint is három hosszu esztendejig.

Azér is azt üzenöm, hogy mikó ezen sorajimat kióvastad, mingyán nyisd ki az ládafát és dobja az telegrancsdrótra két lázsiást. Egyet neköm, egyet az pikszni-makkernak. Nem baj, ha peniszlősek lösznek is. Mos pejjiglen tisztótetöm az hozzávalókat, nemkülönben csókutatam az piros orcádat és maradok holtomiglan-holtodiglan a te hívségös Mihájod, k. k. virtigli infanteriszt*.

Ez a levél nem volt piros rózsavérrel, fehér liliomra írva, harmatgyönggyel se volt lepecsételve, de azért mégis szerelemmel volt telve. Igazi bakaszerelemmel.

Hát ebből a levélből is látni, hogy a magyar baka mindig szerelmen és huncutságon töri a fejét. Jó és balsorsban egyaránt megőrzi egészséges humorát. Akár a szeretőjének, akár a szülőinek ír, leveléből soh'se felejt ki a lázsiást. De mit is csinálna avval a „hat vassal“, ami napi lénungban jár neki? Kevesebb ez a semminéi. Pedig ebből kell neki vikszet, smirglit, „halcstráflit“ venni, a fehéreneműjét mosatni, ha dohányos, pipát,

társadalmi különbségeket kiegyenlítő hatalmából. Ott a dalárda nemzeti szalon, ahol a vezető művelt középosztály találkozik a kereső osztályok legkülönbözőbb elemeivel. A honoráciorok együtt vannak a gazdákkal, iparosokkal, kereskedőkkel; a társas érintkezést a dal fölmelegítő hatása bensővé teszi és az érintkezés eme pontján kiegyenlítődik a társadalmi különbség.

Erre volna nekünk szükségünk fokozottabb mértékben, mint aminőben ma épen a dalos egyesületek hatása következtében meg van. Nemzeti hibánk, hogy raffináltan keresünk és meg is találjuk a választó vonalakat, a hasító ékeket, csak hogy valamiképp meg ne születhessék az erős és egységes magyar társadalom.

Ennek az erős és egységes magyar társadalomnak pedig a nemzeti dal hatalmas előmozdítója lenne s ennek eleven tudatában tizezrével vándorolna e napokban a magyarság az Alföldre s így mutatná meg kifelé is a hatalmas társadalmi erőt, ami benne rejlik.

Több jóakarát, több támogatást a dalos egyesületeknek. Ha kevesebb jut a gunyból, a lenézésből a magyar társadalom és nemzet eme tűzbelyeinek, akkor bizonyára hatalom lesz nálunk is a dal.

H I R E K.

Országos szent István ünnepély a Margitszigeten.

A szent István nappal kapcsolatban augusztus hó 21-én, szombaton, országos ünnepélyt rendez a Dunántuli Közművelődési Egyesület, melynek élén Széll Kálmán, Pallavicini Ede ögróf és Rákosi Jenő állanak. Az ünnepély napjára a Fővárosi Közmunkák Tanácsa átengedte az egész Margitszigetet és egy százas-bizottság dolgozik állandóan az országos ünnepély előkészítési munkálatain és minden jel arra vall, hogy az ünnepély a legfényesebb keretekben fog lefolyni. Reggeli 8 órától éjjeli 12 óráig a legkülönbözőbb athlétikai, művészeti és egyéb látványosságokban lesz alkalma gyönyörködni ugy a fő-

dohányt, gyujtót vásárolni és hogy üres gyomorral le ne feküdjön, vacsorára még „kramlit“ — töpörtyüt — is.

Hát bizony ehhez nagy fejtörés, nagy számtani tudomány kell, mert ha elhibázza az egyszeregyet, könnyen megesik, hogy felkopik az álla. Könnyebb is bankárnak, mint bakának lenni, mert az Úr Isten a bakának csak puskát adott, de a bankárnak sunkát is.

A szülei meg felebbvalói iránt mindig tisztelettel viseltetik a magyar legény, szeretőjéhez meg akárhol egreciroz, szalutiroz is, hü szokott lenni, nem azért, mintha nem találna bárhol is szeretőt, minden ujjára akár tizenkettőt, hiszen van a pusztán elég szőke, barna lány, belészeret egy talán, hanem azért, mert azt tartja, hogy első a becsület. De ha mégis megtörténnek az, hogy hűtlen lesz hozzá a régi szeretője és nem tudja kivárni a nehéz három esztendőt, hát akkor se esik kétségbe. Vállat von és azt mondja:

— Gombház, ha leszakad, lesz más!
— aztán tovább dalol, furulyál:

Ha meghalok, csillag lesz én belőlem,
Magánosan ragyogok majd az égen;
Rámosolygok alkonyatkor orcádra,
Mikor ott ülsz új kedvesed karjába.

városi, mint a szent István napra Budapestre ránduló vidéki közönségnek s az összes látványosságokért mindössze 1 korona belépődíj lesz a Margitszigetre az ünnepély napján. Az ünnepségnek egyik valóban ritka és páratlanul álló vonzó része lesz az a nagy nemzetközi athlétikai viadal, amelyet a Magyar Athlétikai Klub rendez az ünnepség délutánján a margitszigeti sportpályán s amely teljesen ingyen fog alkalmat szolgáltatni főleg a vidékről felrándulóknak arra, hogy egy olyan nemzetközi sporteseményben legyen részük, a minő a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A verseny 11 számból fog állani, nemcsak szenzációja lesz az 1909. évnék, hanem társadalmi szempontból is kiemelkedő eseményt fog képezni. A népnepély a Margitsziget egyik festői részén, művészi dekorációkból plasztikusan felállított házak között a magyar faluban fog lefolyni. A faluban lesznek pitvaros galambházak, futókás virágos kerttel, oszlopos-lépesős folyosóval, az udvarokban csürrrel, gerendás padlással. Háttérben magyar stíli kerítések mögött lesz a templom. A perspektivikus sövény előtt fog állni a község háza és a posta. Odább, verendás házak előtt falusi lócák csalogatják a járókelőket. Itt fognak gyülekezni d. u. 3 órakor azon gyermekek, akik a szépségversenyben résztvesznek. A szépségverseny eredménye d. u. 1/5 órakor lesz kihirdetve. A három legszebb leány és fiu értékes ajándékban részesül. A női szépségverseny szavazás utján folyik a község házában és minden 1/2 órában kidobolja a kisbíró, kire mennyi szavazatot adott a bizottság. A falu piacán 10 méteres mély gémeskut lesz felállítva, ebben 5000 drb emléktárgy, melyből mindenki szerencsésjét kihalászhatja az ott lévő horgonyos pálcával. A falutól nem messze lesz a női és férfi céllövőverseny három díjjal jutalmazva. Itt az ünnep reggelén gyakorolhatja magát bárki a céllövésben. A délutáni célversenyen a nagy publikum is résztvehet. A céllövészeti verseny vezetését Somló Sárka, a színművészeti akadémia igazgatójának leánya, aki maga számos első díjat nyert, fogja vezetni. Mint új dolog, egy nappali tűzijáték fogja a közönséget gyönyörködtetni, mely méreteiben egészen rendkívüli lesz s mely alkalmul fog szolgálni annak igazolására, hogy világos nappal is lehet egy nagyszabású tűzijátékot rendezni.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök L a t i n o v i t s Máriusz becslobiztosi gyakoronokot ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és kataszteri helyszínelési becslobiztossá nevezte ki.

Athelyezés. A honvédelmi miniszter Proch József csendőrszázadost, a zombori csendőrszárny parancsnokát hason minőségben Zalaegerszegre helyezte át.

Athelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Lázár Károly bács-bodrogmegyei és Pető János trencsénvármegyei segédtanfelügyelőket kölesönösen áthelyezte.

Athelyezés. A közoktatásügyi miniszter a bezdáni III. számú állami óvodához Szenkovits Katalin eddigi cserlenői állami óvónőt helyezte át.

Megbízás. A m. kir. földmívelésügyi miniszter S z e g e d i Jenő körállatorvos, dunabökényi lakost a palánkai járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Felmentés. A földmívelésügyi miniszter Boróczy Ernő m. kir. állatorvost a bajai járás m. kir. állatorvosi teendői alól felmentette és ezen állásra Szoyka József m. kir. állatorvost osztotta be.

Hangverseny az Erzsébet-ligetben. A zombori iparos dalárda a kecskeméti dalosversenyre menetelük előtt főpróbáját szombaton este 9—10 óráig a zombori Troubadourok felkérésére az Erzsébet-ligetben tartja meg. A legkényesebb művészi igényeket is kielégítő estére felhívjuk az érdeklődők figyelmét. *Belépődíj nincs. Ülőhely 6 fillér.* Kedvezőtlen idő esetén a főpróba a polgári kaszinó nagytermében tartatik meg.

Pályázat. A Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Mikszáth Kálmán 40 éves írói jubileuma alkalmából a folyó év őszén ünnepi közgyűlést tart. Ezen ünnepélyhez irandó abszolútbecsű alkalmi versre 5 darab 10 koronás aranyból álló pályadíjat tűzött ki. A pályaművek idegen kézzel írva és jelíggel levéllel ellátva 1909. október 1-ig Zomborba küldendők Pataj Sándor főtitkár címére.

Egyházmegyei közgyűlés. Az alsóbaranya—bácsi református egyházmegye ez évi rendes közgyűlését folyó hó 24. és 25-én Baján tartja meg.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a zombori „Troubadour” társaság alapszabályait jóváhagyta.

Mértékhitelítés. Zombor szab. kir. város tanácsa közhirre teszi, hogy az időszerű mértékhitelítés városunkban kezdetét vette s a város tulajdonát képező régi laktanyaépület 16. sz. szobájában szeptember hó közepéig fog folytatattatni. Figyelmeztetnek az érdekelt mérlegtulajdonosok és mérlegek és mértékek árusításával foglalkozó egyének, hogy az időszerű hitelítésben való részvétel kötelező s annak elmulasztása — a mellett, hogy a mulasztó 2 éven át eszik a kedvezménytől, hogy mértékei itt helyben hitelítettnek — az 1907. évi V. t. c. 32. §-a értelmében 200 koronáig, visszaesés esetén 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Kitüntetett gazdasági tudósítók. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 1908. évi buzgó és lelkiismeretes működésükért Kovács Gábor szilágyi-i, Weiszmar Mihály kisszállási, Morava Károly terézhalomi, Medveczky Károly jankamajori, Pelezer Sándor magyarkanizsai, Hesz Márton szentfülöpi, Schöffler Antal szépligetű, Zinauer Ágost bácsujlaki, Mayer László bácsostvárosi, Császár Péter topolyai, Csapkovits György bácsfekete-hegyi, Kiss Béla csantavári, Pogács Lajos temerini, Kriszt Dezső martonosi, Hacker Antal magyarkanizsai, Hegger József csoplyai, Kovács László zentai, Keceli Mészáros Balázs zentai, Falcione Sándor zombori gazdasági tudósítóknek elismerését fejezte ki.

Jegyzőválasztás. Dernye község képviselőtestülete folyó hó 6-án Szemző Károly főszolgabíró elnöke alatt Nagy Aladár bácsi I. aljegyzőt választotta meg községi jegyzővé. Az állásra 18-an pályáztak. A szavazatokból 18 esett Nagy Aladárra, 12 Ivencz János helyettes jegyzőre. A választás példás rendben folyt le, ami nagyrészt Szemző főszolgabíró tapintatos és körültekintő működésének tulajdonítható.

A szerb orvosok Magyarországgal ellen. A belgrádi szerb orvosok a napokban ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy tekintettel a magyarok szerbellenes magatartására, a Budapesten tartandó orvos-kongresszuson nem vesznek részt.

Nagy idők tanuja. Müller János 48-as honvéd 85 éves korában hosszú szenvedés után Csávolyon meghalt. Vele a csávolyi 48-as honvédek száma egyre apadt le.

Népünnepély Palicson. A palicsi fürdőigazgatóság a Palics szépítési alapjára folyó hó 14-én kerti ünnepélyt rendez.

Merénylet a gyorsvonat ellen. Ujvidékről jelenik, hogy a Budapest felé haladó gyorsvonat ellen Kiszács község határában merényletet követett el egy kanászfiú: revolverből négyszer rálőtt a vonatra, melynek 2 ablakát bezúzta. A merénylet letartóztatták. Azt vallja, hogy játékból sütötte el a revolvert és sejtelve sem volt arról, hogy a vonat halad arra. A vizsgálat folyik.

Csere. 11 és 12 éves fiamat szeretném cserébe adni. Községünkben egy fiú a német, esetleg a szerb nyelvet is könnyen elsajátíthatja. Értesítéseket kérek Priszlinger Antal kereskedő címére Regőce.

Nincs segély a 48-as honvédeknek. A még élő 48—49-es honvédek siralmas összegű nyugdíjból tengetik életüket. A nagy és dicső idők tanui kérvényben az iránt fordultak a belügyminiszterhez, hogy a mostani drága világban kicsiny nyugdíjukat valamelyes csekély segélyösszeggel emelje föl. A belügyminiszter azzal az indokolással utasította el, hogy a rangjuknál fogva ezidő szerint a szabályzatok értelmében őket magasabb nyugdíjban nem részesítheti.

Uj közös konyha — Szabadkán. Alig hogy a rövid ideig fenállott közös konyha Szabadkán is feloszlott, e hó elején ismét új közös konyha kezdte meg működését.

Megszűnt lap. A Palánkán megjelent „Palánka” című hetilap erkölcsi és anyagi támogatás hiányában megszűnt.

A munkás sorsa. Rencsár Bálint gépmunkás Nyikora János topolyai földbirtokos cséplőgépénél dolgozott. Véletlenül rázuhant a gép fogas kerekeire, melyek a munkás balkarját szétmorzsolták és egy bordáját összezúzták. Állapota súlyos.

Agyontaposta a bika. Matkovics Antal szabadkai földbirtokos itatás után beteltele az istállóba a bikáját. Ez valamitől megvadult s nekiesett a földbirtokosnak, akit szarvával felöklelt és oly súlyosan megsebesített, hogy életbenmaradásához kevés a remény.

Egy orvos jubileuma. Csantavér község vasárnap ünnepelte derék községi orvosának, dr. Gottlieb Edének 25 esztendő községi orvos jubileumát. Delelőtt a község házában szép ünnepély volt, este pedig lakóma a közszeretethen álló orvos tiszteletére.

Haverda Mária külözárkában. Winckler István szabadkai kir. ügyész megtudta, hogy Haverda Mária a börtönben rabok segítségével leveleket csempész Vojtha Antalhoz. A levelek állítólag mindkét fogolyra kompromittáló. Haverda Mariát ezért külözárkába esútkák s írószereket, olvasmányt, kézimunkát megvonták tőle.

Letartóztatott sikkasztó. A könnyelmű életmód, a bor, cigány és a multság a bűn útjára ragadott egy szegedi pénzügyi könyvelőt, Paulicsek Jánost. A fiatal hivatalnok sikkasztott, a pénzügyi kárára több ízben követelt el bűnös manipulációt és végül ezerszázkilencvenkilenc korona bűnös uton szerzett pénz elsikkasztása után megszökött Szegedről. A pénzügyi feljelentésére a szegedi rendőrség nyomozó levelet adott ki a sikkasztó könyvelő ellen, akit kedden letartóztattak Szabadkán és átkísértek a szegedi kir. ügyészség fogházába. Paulicsek János ugyanis a bűnös manipulációk után Szabadkára szökött, ahol atyja kereskedő. Szüleitől akarta a sikkasztott összeget megszerezni, hogy a pénzügyi kárát megtérítse. Szándékát azonban nem hajthatta végre, mert a rendőrség emberei letartóztatták. Paulicsek János most a szegedi ügyészség fogházában várja a sorsát. Lehet, hogy a pénzügyi visszavonja az ellene emelt feljelentést, mert a kárt megtéríti a sikkasztó családja. A társadalom azonban kegyetlenebb, mint a királyi ügyészség. Ha Paulicsek ellen megszüntetik is az eljárást, a visszaélés miatt állását nem kapja többé vissza és áldozata marad azután is könnyelmű életének, amely a bűnre ragadta.

Tilos a végrehajtás. Az új végrehajtási törvény hétfőn véglegesen életbelépett. Akik a múlt őszi bejelentett követeléseket máig nem hajtották végre, elvesztették minden jogukat.

Kitiltott álhirlapiró. A budapesti rendőrség Kepes Tibor 25 éves álhirlapirót tíz évre kitiltotta a főváros területéről. Kepes Tibor különböző manipulációi révén már többször került összeütközésbe a rendőrséggel, most úgy került hurokra, hogy meg akarta zsarolni a Gyermekvédő Ligát.

Villámcsapás. Bácsalmásról jelentik, hogy Teleki József gróf szőlőkezelőjének, Wagner Lajosnak lakásába folyó hó 10-én beütött a villám, mely nem gyújtott, csak rombolt s egyebek között a házaspárt kidobta az ágyából. A szőlőkezelőnek és a feleségének az ijedtségen kívül semmi baja sincsen.

Elvi döntés. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetből folyó határozatában kimondotta, hogy ha valamely telket több házhelyre osztanak fel s ennek folytán a telek egy részét utnak nyitása céljából a városnak ingyen átengedik, ez átengedés után ajándékozási vagy más vagyonátruházási illeték nem szabható ki. A város ugyanis a telekrészt ez esetben kisajátítás útján szerzi meg, annak megszerzéseért tehát az 1881. XXVI. t. c. 20. szakaszának negyedik bekezdése értelmében vagyonátruházási illetéket fizetni nem tartozik.

Kincstári ló a vezérkari tiszteknek. Hire jár, hogy a hadvezetőség azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a vezérkarba beosztott századosokat és főhadnagyokat kincstári lóval látja el. Ez a szándék abból eredt, hogy a fiatalabb vezértisztek szolgálata rendszerint igen terjedelmes lovaglással jár s egyúttal az is megérthető, hogy a maga lovát mindenki olyan mérséklettel lovagolja, amely a szolgálat érdekeivel ellenkezik. Ezek a szempontok játszanak közre abban, hogy a fiatalabb vezérkari tiszteket kincstári lóval látják el.

Szabászati tanfolyam a női ipariskolában.

Az elmúlt év tavaszán rendezett háziipari kiállítás igen szép anyagi eredménnyel zárult. A tulipán háziipari szövetség megtartott közgyűlésében, a szép sikeren felbuzdulva, Fernbach Károlyné elnök indítványára elhatározta, hogy az összegből egy női ipariskolát nyit és tart fenn. Hogy a női ipariskola egy évi működése alatt minő szép eredményeket mutatott fel, az érdeklődők láthatták az év végén megtartott nagyszerű kiállítás keretében. Csakis az elragadtatás hangján írhatunk működéséről s meg vagyunk győződve, hogy a szülők az idén is örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy gyermekeiket a női ipariskolába beírassák. Azt jól tudjuk valamennyien, hogy a felsőbb leányiskola csak luxus s tisztán azok részére való, akiket a megélhetés anyagi gondjai nem nyűgöznek s akiknek éppen az anyagiak bősége lehetővé teszi, hogy lelküknek a legmagasabb műveltséget megszerezze. A felsőbb leányiskola csak lépeső a magasabb iskolákhoz.

Bizony, kevesen vagyunk abban a helyzetben, hogy ezt a fényűzést magunknak megengedhetnénk, bár nem mondhatunk le arról, hogy gyermekeink jövődi hivatásuknak megfelelő általános műveltség részesei legyenek. E célra szolgál a polgári leányiskola, amely elméleti és gyakorlati ismeretekből összeállított műveltség birtokába juttatja mindazokat, akik elvégzik.

A polgári iskola a természetes lépeső a női ipariskolához.

A női ipariskola azonban nem elégszik meg csak azzal, hogy beiratkozott növendékeit a különféle női kézimunkákban, csipke-készítésben, fa- és bársonyvetésben, kosár-és kalapfonásban, fehér és színes himzésben, fehér- és felsőruha szabásban és varrásban kiképezze, hanem külön rendez szabászati és díszmunkakészítési tanfolyamot is mindazok részére, akik nemesak időöltésből, de kenyérkeresetből is óhajtják ezeket elsajátítani.

Az egyet vezetősége az iskola tanítónőjét a modern szabások elsajátítása s ismereteinek fejlesztése céljából felküldötte a

budapesti technologiai muzeum szabászati tanfolyamára.

Az ő vezetése mellett rendezte szeptember és október hónapban az egyesület *szabászati tanfolyamát; a munkásnők részére este, az urinők részére pedig délután.*

Ezen tanfolyamok alatt a fehérenemű és felsőruha szabásán és varrásán kívül a különféle disz munkákra is lesz külön szakosztály.

Az érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást az iskola vezetősége a Koczik alapítványi házban.

A zenéről.

Jelenleg az idegen nyelvek oktatása általános, sőt kötelező lévén, elvárhatjuk minden művelt embertől, hogy anyanyelvén kívül más művelt nemzetek nyelvét is beszélje. Ugyanez áll, bár nem kötelezőleg, a zenéről és festészetről is, mivel ezeket is az általános műveltség kiegészítő részeinek ismerték el és valóban kiegészítő részei is.

Századunk a hatalmas és hódítólag működő elme, vagyis a találmányok százada.

A mult és a jelen században az eddigi sötétségből egy óriási lépéssel haladtunk a világosság, azaz a tökéletesedés felé, mert azt, amit eddig az embernek csak fizikai erejével lassan, fáradságosan kellett végeznie, most a találmányok segítségével a természet erőit, törvényeit úgy vezetjük, úgy alkalmazhatjuk, hogy általa rövid idő alatt bámulatos eredményeket mutathatunk fel.

Tekintsünk bármerre, azt látjuk, hogy az ember teremtő szelleme mindenütt győzelmet arat az anyag felett.

Igy tehát még sohasem nyílt akkora tér minden egyes ember számára, hogy mindennapi foglalkozása mellett kedve és hajlama szerint művelje szellemét, mint most.

Alig is van művelt ember, ki festészettel, rajzolással ne foglalkoznék, vagy valamely hangszerezen kisebb, nagyobb készséggel ne játszanék, vagy anyanyelvén kívül legalább egy idegen nyelvet ne beszélne.

Ugy látszik, a zene tanulása, a zenében való jártasság elsajátítása nagyon hálás, mert hatása élénk, erős, közvetlen; továbbá, mert társas összejövetelek alkalmával a netaláni egyhangúságot kellemesen eloszlatja, a társaságot felvidítja, mulattatja: szóval, úgy tekinthető, mint a társaságnak egyik életető lelke, s nem alaptalanul.

Ezért számtalanok igen sokszor minden hajlam, kedv és tehetség nélkül is zongoráznak, hegedülnek, citeráznak vagy cimbalmoznak. Játszanak csupán azért, hogy a társas élet kívánalmainak eleget tegyenek.

Divattá vált társas összejövetelek alkalmával, kiváltképp pedig esteli mulatságok alatt a jelenlevők nagyobb részét felkérni: zongorázzék valamit; vagy ha a zenéjük más ágában jártas, abban produkálja magát a társaság mulattatására.

Ez magában véve szép, kellemes és lelket üdítő szórakozás és szórakoztatás; különösen ha az illető a közepszerűség színvonalánál már feljebb küzdötte magát. De minél magasabb műveltségi fokon állunk, annál finyásabbak vagyunk követelményeinkben, s így csakis az igazán szabatos zenei előadásban találunk üdítő szórakozást, a többi untat, sőt kellemetlenül hat.

Bizonyos, hogy a zenetehetséggel bírók játékában, mindannyiszor, ha ilyenek hallgatásában részesülhetünk, gyönyörködünk, de a tehetségtelen játékos hanglármája bizonyára

kellemetlenül érint, már pedig a kellemetlen érzés kisebb-nagyobb mértékben mindenkiben bosszankodást kelt.

Az ilyen játék nem egyéb, mint a békés szomszéd bosszantása és a zenetehetséggel bíró hallgató kétségbeesése.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban.

A zombori női kereskedelmi tanfolyam a folyó év szeptember havában immár negyedik évébe lép.

E hírrel kapcsolatban szükségesnek tartjuk e tanfolyamnak, mint a nő gyakorlati kiképzésére szolgáló egyik elsőrendű intézménynek bővebb ismertetését, hogy ebből az érdekeltek, szülők és leányok kellő tájékozást merithessenek.

A női kereskedelmi tanfolyamnak az a célja, hogy a kereskedelmi s általában közgazdasági szakismeretek, irodai főbb ismeretek, valamint az ezekkel összefüggő gyakorlati ügyességek elsajátításával oly képesítést nyerjenek a nők, amellyel az életben egyrészt mint könyvelők, pénztárosok, levelezők s egyéb üzleti alkalmazottak kenyérkereseti pályát szerezhetnek maguknak; másrészt — s ez is nagyon fontos! — oly ismeretek birtokába jussanak, amelyekre, mint a család tagjainak, pl. mint leánynak vagy feleségnek az iparos vagy kereskedő apa, illetve férj üzletében segítőként, — s általában mint okos gazdasszonynak a háztartásban szükségük van.

Az utóbbi szempontból tekintve a dolgot, felette fontos, hogy a nők egy bizonyos fokú gyakorlati szellemet szívjának magukba, hogy a megélhetés nehéz körülményei között a helyes *beosztás* elvével megismerkedjenek, hogy a boldogulásnak alapfeltételét: a bevételnek és kiadásnak okszerű „egyenlegét” meg tudják állapítani és következetes, bölcs előrelátással fenntartani.

Főleg ilyen szempontokból kívánatos a nőknek gyakorlati kiképzetése.

A női kereskedelmi tanfolyamban a tanítás 10 hónapig — szeptembertől június végéig — tart. A tanítás nyelve természetesen magyar.

A női kereskedelmi tanfolyam a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről az iparoktatási főigazgató Mártonffy Márton, m. kir. udvari tanácsos, közvetlen felügyelete alatt áll. A kereskedelemügyi miniszter a tanfolyam működését szintén ellenőrizteti.

A tanfolyamba olyan növendékek vehetők fel, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola, esetleg a leánygimnázium negyedik osztályát sikerrel elvégezték. Akiknek egyikféle bizonyítványuk sem volna, azoknak a magyar nyelvből és fogalmazásból, a számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatot kell tenniük.

A növendékek 10 korona beiratási díjat és 120 korona tanítási díjat fizetnek. Az utóbbi vagy egyszerre, vagy félévenként, vagy pedig 12 koronás havi részletekben fizethető.

A tanítást a zombori felső kereskedelmi iskola tanárai végzik. A tanítás ideje alatt s az óráközökben a növendék *állandóan női felügyelet alatt vannak.*

A tanfolyam rendes tárgyai a következők: 1. kereskedelmi számtan; 2. egyszerű és kettős könyvvitel; 3. kereskedelem és váltóismeret; 4. irodai munkálatok és kereskedelmi levelezés; 5. német nyelv és levelezés; 6. kereskedelmi földrajz és áruismeret; 7. gyorsírás; 8. szépírás. Rendkívüli tárgy: a gépirás, melynek tanulásaért azonban külön díj nem jár.

Mindezen tárgyakat két féléven át heti 18—18 órán át tanulják a növendékek, s az iskolai év első felének végével, januárius 31-én, tanulmányi előmenetelükről értesítőt kapnak.

Az iskolai év végén a vallás- és közoktatásügyi minisztérium iparoktatási főigazgatójának vagy helyettesének elnöklése, va-

lamint a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttjének társelnöklése mellett történnek az írásbeli és szóbeli záróvizsgálatok, melyeknek sikeres kiállításáról a növendékek az egész vizsgáló-bizottság által aláírt bizonyítványt kapnak.

E bizonyítvánnyal a tanfolyamot végzett nőnek ut nyílik tisztességes kenyérkereseti pályára; aki pedig erre nem volna ráutalva, annak bizonyíték oly ismeretek szerzéséről, melyek a családi életben mindenkor csak javára szolgálnak.

Az 1909—10. évi női kereskedelmi tanfolyam szeptember 5-én kezdődik. *Beiratkozhatni az egész szünet alatt* a tanfolyam igazgatójánál, *Novákovits Izidor* tanárnál, a 10 koronás beiratási díj lefizetése mellett, *vagy pedig a helybeli felső kereskedelmi iskolában az intézet bármelyik tanáránál.*

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra.

L. SZÁMU KIMUTATÁS.

Athozat 10503.97 K

522. *Pecze András János fia* Péterréve, gyűjtőívén adakozott: Pecze András János fia 4.— K

523. *Nagy Mátyás* r. kath. lelkész Csurog, gyűjtőívén adakozott: Nagy Mátyás 1.— K

524. *Pollák Ignác* ügyvéd Zenta, gyűjtőívén adakoztak: Pollák Ignác 3 kor., Pollák Imre 1 kor., Pollák István 1 kor., összesen 5.— K

525. *Szalay József* közs. jegyző Paripás, gyűjtőívén adakozott: Szalay József 2.— K

526. *Rausch Ede* Hódság, gyűjtőívén adakozott: Rausch Ede 2.— K

527. *Szokola Gyula* községi jegyző Csantavér, gyűjtőívén adakozott: Szokola Gyula 1.— K

528. *Laczkovits Károly* főjegyző Magyarakanizsa, gyűjtőívén adakoztak: Bakay János 40 fil., Cservenits János 20 fil., Dukay Péter 40 fil., Harmadt Mihály 20 fil., Hlavinka József 20 fil., Kelemen István 20 fil., Kollár Jakab 40 fil., Körmöztzi László 20 fil., Laczkovits Károly 1 kor., Mihályi Sándor 40 fil., Olvashatlan 30 fil., Olvashatlan 30 fil., Olvashatlan 40 fil., Schöbel Miklós Jenő 40 fil., Takarékpénztár 1 kor., Tary György 30 fill., össz. 6.30 K

529. *Bereczkó Dénes* m. bizottsági tag Dávod, gyűjtőívén adakoztak: Bereczkó Dénes 2 kor., Boróczy Jenő 1 kor., Bugyáki János 50 fil., Gilányi István 50 fil., Vonyák József 1 kor., összesen 5.— K

530. *Polyári Olvasóköri Szond*, gyűjtőívén adakoztak: Gräber Ede 2 kor., Kiss József 1 kor., Olvashatlan 1 kor., Olvashatlan 40 fil., Polyák László 50 fil., Sztrilich Jenő 1 kor., Zimmermann János 40 fil. 6.30 K

531. *Szászrégen r. tan. város* gyűjtőívén adakoztak: Fazekas Sándor 10 fil., Ferenczy Béla 60 fil., Gál Márton 10 fil., K. D. 10 fil., N. N. 10 fil., Olvashatlan Fulpös 20 fil., Olvashatlan 20 fil., S. N. 10 fillér, összesen 1.50 K

Összesen 10538.07 K

Vujevich Alajos,
pénztáros.

NYILTTÉR.*)

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon
1886. 51-17.

Testgyeenesítő gyógyintézete és szanatoriuma

Budapest, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábbetegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. egyenesítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerinenyújtás, massage stb. 26-23
Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A palonai róm. kath. népiskolánál a kántori állás leköszönés folytán megürült, melyre **augusztus hó 23-ig** pályázat hirdettetik. Ezen állás jövedelme: szabad lakás: 3 szoba, konyha, pince, kamra, gazdasági épület, udvar, 490 ööl házi kert, 10 hold és 63 ööl föld (1 hold 1600 ööl) haszonélvezete adóteherrel. Kézpénzfizetés 681 korona 80 fillér. Négy kocsi széna, stóla- és jövedelem. Kötelességei: a plébánia összes isteni tiszteleteknél orgonálni, énekelni, a mindennapi, ugy a vasárnapi iskolásokat egyházi énekekre oktatni, szóval mindennemű kántori teendőket végezni, ostyát sütni, betegekhez menni. Az iskolaszék által kijelölt mindennapi és ismétlődő osztályokat vezetni. A magyar, illyr és német nyelv ismerete szükséges. A tanítói és kántori oklevéllel ellátott szabályszerűen felszerelt kérvények a palonai róm. kath. iskolaszékre címezve főt. Fuchsz József esperes-plébános urhoz Hódságra küldendők. Próba, melyre a pályázók megjelenni tartoznak, s választás augusztus hó 26-án lesz.

Palona, 1909. augusztus hó 3-án.

FIRÁNY JÓZSEF,
iskolaszéki elnök.

2-2

983/1909. szám.

Hirdetmény.

Orlovát község tulajdonát képező Csenta község közelében lévő mintegy **930 hold I-ső minőségű szántóföld** és pedig 460 hold buzavetés, a többi kukoricavetés alá egy évre árverés útján **bérbe fog adatni.**

Az árverés **f. évi augusztus hó 23-án délelőtt 9 órakor** a helyszínén veszi kezdetét és folytatva lesz míg befejezést nem nyer.

Az árverés 2 holdas parcellákban fog megtartatni.

A buzavetés alá eső föld azonnal fizetendő, a kukorica illetve tavaszi vetés alá eső föld vevője holdanként 40 koronát köteles azonnal, a többletet pedig 1910. évi március hó 1-én Orlovát község pénztárába befizetni.

A többi feltételek bármikor Orlovát község alulírott irodájában megtudhatók.

Orlovát, 1909. augusztus hó 7-én.

Poppovits György,
főjegyző.

2-1

1859. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1909. évi 7768. számú végzése következtében dr. Czeisel Lajos zombori ügyvéd által képviselt Eichorn Ferenc kerényi lakos javára 2300 kor. s járuléka erejéig 1909. évi július hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909. évi V. 1288/2. sz. végzése folytán 2300 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi november hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 296 korona 49 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kerényen adós lakásán leendő eszközlésére 1909. évi augusztus hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi augusztus hó 8-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

7943/tkvi 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lippert Ferenc végrehajtónak Szunarits Márton végrehajtást szenvedő elleni 960 korona lejárt kamatkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Zombor szab. kir. város területén fekvő, végrehajtást szenvedő tulajdonát bejegyzett s a zombori 6114. sz. betétben A. I. 1-2. sor, 3131-3132. hr. sz. 621 ööl jóságtestre és 12. ö. i. sz. házra 3349 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1909. évi augusztus hó 30-án délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az utóajánlatot tevő által ígért 6600 koronán alul el nem adható.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent. Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígért nem tétetett, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, több részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetségek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

Zombor, 1909. évi július hó 10-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Hetteszheimert,
kir. tszéki bíró.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1909. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.							gyorsv.	szem. v.	gyorsv.
7.10	7.45	1.55	3.20	6.30	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	7.25	9.40	1.05	7.35	10.00
10.14	12.34	6.20	6.36	10.46	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	3.54	4.50	9.50	2.12	6.37
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21		6.25
	1.51		4.33	7.10	5.52		Csantavér		9.52	6.48		12.53		
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22		Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31		5.52
11.22	2.45		5.31	7.42	7.03		Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56		12.03		5.34
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25		Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45		5.16
11.51	3.21		6.17		7.46		Okér		8.10	5.09		11.19		5.01
12.03	3.36		6.35		8.13		Kiszács		7.46	4.51		11.04		4.47
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42		4.29

Oda										Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya										Vissza				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tszsz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.						
3.05	7.48	11.30	3.12		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25		10.48	2.52	7.53	10.01	12.12							
3.22	8.04	11.46	3.31		5.11	7.01	10.36		Rószke		7.10		10.33	2.38	7.39	9.42	11.57							
3.36	8.18	12.00	3.46		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54		10.21	2.25	7.26	9.26	11.44							
3.50	8.31	12.13	4.00		5.39	7.51	11.03		Királyhalom		6.41		10.09	2.11	7.14	9.10	11.31							
4.05	8.44	12.28	4.16		5.52	8.12	11.18		Palics		6.27		9.55	1.58	7.03	8.54	11.18							
4.17	8.55	12.40	4.29		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15		9.44	1.47	6.53	8.35	11.05							
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	7.20	9.20		1.00	5.58		10.37							
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.45			12.38	5.34		10.11							
5.45	11.13	2.46		7.27	7.56				Bajmok		6.22	8.48		12.21	5.17		9.53							
6.17	11.45	3.17		7.53	8.35				Nemesmilitics		5.29	8.20		11.45	4.41		9.14							
6.31	11.59	3.31		8.06	8.55			érk.	ZOMBOR	ind.	5.05	8.08		11.30	4.25		8.56							
7.20	12.26	4.00		8.25					Bácsszentiván			7.46		10.55	4.00		8.26							
7.35	12.39	4.13		8.36					Szond			7.34		10.37	3.46		8.07							
7.49	12.53	4.27		8.49				érk.	GOMBOS	ind.		7.19		10.25	3.31		7.45							
9.18		5.25		9.48				ind.	ERDŐD	érk.		6.13		9.17			6.03							
9.30		5.37		9.58				érk.	DÁLYA	ind.		6.02		9.05			5.50							

Oda			Kiskunhalas—Regőce			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.56	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.38	2.27	10.52
4.07	12.40	6.35		Kopolya		5.27	2.14	10.39
4.21	12.57	6.50		Fehértó		5.13	1.57	10.22
4.37	1.16	7.07		Térezhalom		4.58	1.40	10.05
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.47	1.27	9.52
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	1.24	9.20
5.44	2.53	8.06		Rudics		4.00	1.11	8.55
5.52	3.01	8.14	érk.)	BÁCSALMÁS	{ ind.	3.52	1.00	8.44
6.16	3.30	8.25	ind.)		{ érk.	3.42	1.21	8.24
6.36	3.52	8.42		Madarász puszta		3.26	1.01	8.04
6.49	4.10	8.49		Madaras		3.18	1.05	7.54
6.57	4.18	8.6		Sanae puszta		3.11	1.03	7.37
7.17	4.38	9.05		Katymár		3.00	1.02	7.24
7.29	4.50	9.15		Legyen puszta		2.49	9.58	7.03
7.45	5.06	9.27	érk.	REGŐCE	ind.	2.35	9.40	6.45

Oda				Szabadka—Baja—Bátaszék				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10	
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20	
5.57	11.53	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49	
6.03	11.59	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33	
6.35	12.30	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02	
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18	
7.27	1.20	5.05	10.09	ind.	BAJA	érk.	5.41	9.55	3.18	7.08	
8.04	1.57	5.42	10.46	érk.	BÁTASZÉK	ind.	5.02	9.16	2.39	6.29	

Oda			Óbecse—Ujvidék			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.20	9.45	3.45	ind.	OBECESE	érk.	6.28	12.43	7.31
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.53
5.27	11.02	4.47		Zsabya		5.27	11.19	6.26
5.42	11.18	5.2		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55
6.14	11.54	5.34		Tiszaistvánfalva		4.40	9.59	5.35
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00			
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52			
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36			
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10			
5.09	8.26	2.16		Regőce		7.55	2.17	5.47			
5.37	8.54	2.39		Orszállás		7.38	1.57	5.25			
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58			
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34			
6.25	9.41	3.23	érk.)	ZOMBOR (étk.)	{ ind.	6.45	12.57	4.23			
3.10	6.51	3.46	ind.)		{ érk.	5.53	11.20	5.40			
3.17	6.57	3.52		Zombor-vásártér		5.46	11.13	5.31			
3.27	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.37	11.04	5.22			
3.35	7.16	4.11		Zsárkovác		5.29	10.56	5.15			
3.49	7.30	4.25		Sztrapár		5.15	10.42	5.01			
4.08	7.49	4.44		Szilberek		5.00	10.28	4.45			
4.19	8.00	4.56		Militics 27. sz. űrház		4.42	10.10	4.32			
4.31	8.10	5.06		Hódság		4.32	10.02	4.21			
4.58	8.35	5.31		Paripás		4.12	9.45	4.01			
5.12	8.49	5.45		Parrag		3.53	9.25	3.40			
5.31	9.16	6.03	ind.	Szépliget	érk.	3.25	9.07	3.15			
5.45	9.30	6.17		Bulkeszi		3.11	8.55	3.01			
6.00	9.45	6.30		Petrőc—Dunagálos		3.01	8.44	2.50			
6.25	10.10	6.55		Ofutak		2.32	8.16	2.21			
6.48	10.31	7.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	1.55			

Oda			Ujvidék—Vaskapu—Titel			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11		
7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48		
7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47		
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29		
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10		
8.10	7.03		Sajkásszentiván		4.25	1.55		
8.24	7.22		Tündéres—Dunagárdony		4.04	1.41		
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29		
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15		

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03					
4.40	1.59		Rószke		8.36	5.43					
4.57	2.17	érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25					
4.58	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.59					
5.16	2.58		Martonos		7.39	4.41					
5.42	3.24		Magyarokszállás		7.25	4.26					
6.04	3.55		Adorján		6.56	3.57					
6.29	4.20	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.30					

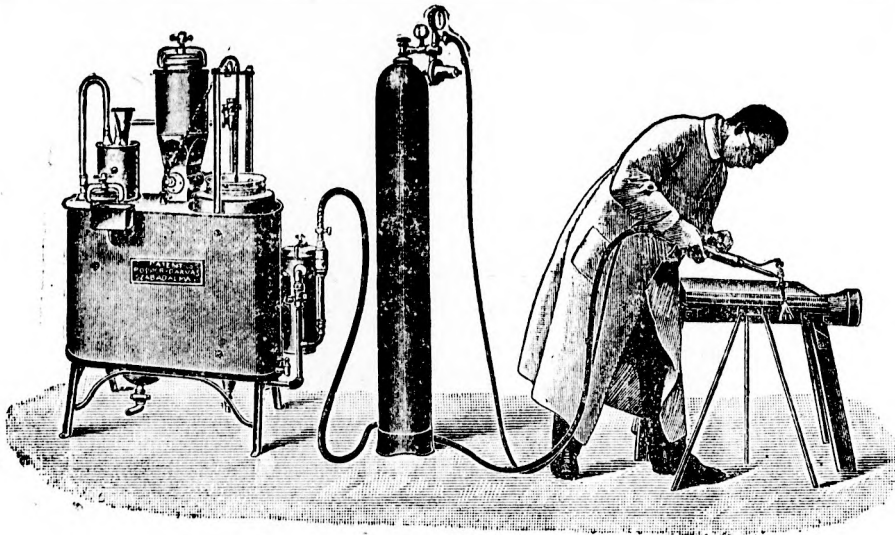
Oda			Hegyes-Feketehegy—Palánka			Vissza		
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22
7.29	3.27	8.07		Flórapuszta		5.21	10.58	5.02
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.34	5.04	9.11		Úrszentiván—Pincéd		4.16	10.00	4.01
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35

Oda				Szabadka—Óbecse				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.40	11.45	1.32	ind.	SZABADKA	érk.	8.34	11.03	5.25			
5.08	12.15	2.00		Békova		8.07	10.34	4.58			
6.19	1.34	3.21	érk.	ZENTA	ind.	6.40	9.12	3.40			
7.47	2.20	5.17		Ada		5.26	8.19	2.19			
8.10	2.40	5.32		Mohol		5.05	8.06	2.02			
8.30	2.57	5.52		Péterréve		4.39	7.47	1.37			
8.56	3.23	6.18	érk.	OBECESE	ind.	4.10	7.20	1.10			

Oda			Szabadka—Cservenka—Ujgombos			Vissza		
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
5.30	2.20	7.10	ind.	Szabadka	érk.	8.20	5.10	8.57
6.56	3.56	8.36		Pacsér		7.05	3.45	7.42
7.05	4.10	8.45		Kossuthfalva		6.47	3.06	7.24
7.42	4.54	9.22		Duboka		6.09	2.12	6.47
8.21	6.12	10.00		Cservenka		5.37	1.30	6.15
8.37	6.30	10.17		Veprőd		5.12	1.20	5.44
8.55	6.49	10.34		Szentfülöp		4.54	1.00	5.26
9.10	7.06	10.49		Hódság		4.40	1.14	5.11
9.37	7.30	11.07	</					

Czeisel József gépműhelye Zombor.

Az ipar legujabb vivmánya. Autogén forrasztás.

Elvállal mindennemű szürke- és acélöntvényt, vas-, acél-, bádoglemez-, réz-, bronz- és aluminium forrasztásokat, bármily géprész, túszelemből és tengely hegesztéseket helyben és vidéken is. — Továbbá elvállal mindennemű : : : gép- és lakatosmunkákat, fürdő- és vízvezeték berendezést. : : : **Ártézi kutak, próbafurások és víztelepek létesítése.**

A tisztelt érdeklődőknek kimerítő
o o ismertetéssel szolgál. o o

6-3

Tisztelettel

Czeisel József,

**A Flórián-utca 10. sz. egyeme-
letes ház egészben vagy ré-
szekben kiadó esetleg eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 37**

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Első Délmagyarországi Nádfontagvár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfontok** (stokatur) és **gomb-szögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. **Több waggon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb áron szereshetők be.

Akinek szüksége van kukorica-szárat költözni kötélre, nálam jó erős, géppel fonott gyékénykötél bármily mennyiségben kapható, 1000 darab 6 koronától feljebb.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvéteik.

Tisztelettel

100-89

**MERKL JÁNOS
SZOND,**

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

TURY JÁNOS - - MECHANIKAI GÉPMŰHELYE - - ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZÁM.

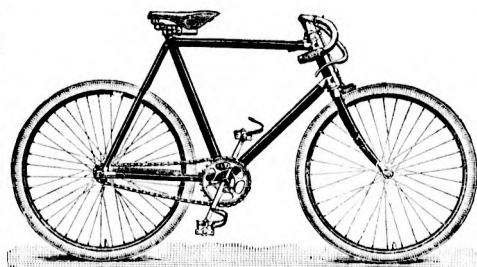
Mindennemű mechanikai gépek javító-
műhelye, ugymint:
varrógépek, kerékpárok, számozó- és író-
gépek, gramophonok, villanyoscengők,
és minden e szakmába vágó gépek
javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

o o **Allandó raktár:** o o

varrógépekben és
kerékpárokban, z z z z z z

o o o valamint ezen gépek alkatrészeiben. 20-19 o o o

Külső- és belső kerékpár-gumik,
nyergek, pumpák, csengők,
francia kulcsok, kürtők, küllők stb.

A világhírű „KAYSER“-kerékpárok egyedüli raktára.